

Hazaérkezett az MSZMP küldöttsége

az európai kommunista és munkáspártok értekezletéről

Pénteken hazatért a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának küldöttsége, amely részt vett az európai kommunista és munkáspártok Karlovy Varyban rendezett értekezletén.

A delegációt — Kádár Jánost, az MSZMP Központi Bizottságának első titkárát, Komócsin Zoltánt, Nemes Dezsőt, a Politikai Bizottság tagjait és Puja Frigyeszt, a Köz-

ponti Bizottság tagját — a Nyugati-pályaudvaron Biskó Béla, Nyers Rezső, a Politikai Bizottság tagjai, Pullai Árpád, a Központi Bizottság titkára, Benkei András belügyminiszter és Csanádi György közlekedés- és postaiügyi miniszter fogadta.

Az érkezésnél jelen volt Jozef Pucsik, a Csehszlovák Szocialista Köztársaság budapesti nagykövete. (MTI)

Példa nélkül áll hazánk kereskedelmében

Kitüntetések átadása az élelmiszer-kiskernél

Az ünnepség elnöksége

Ünnepi dísz öltött tegnap, pénteken este a debreceni Bartók-terem. Itt tartotta ünnepségét a Hajdú-Bihar megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat kollektívája abból az alkalomból, hogy az 1966. évben végzett munka, a IX. pártkongresszus tiszteletére indult szocialista versenyben elért eredmények alapján a vállalat dolgozói elnyerték a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága kongresszusi oklevelét, a Minisztertanács és a Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnökségének vörös vándorzásdíját és a Szocialista munka vállalata címet.

Az ünnepség elnökségében foglalt helyet Szurdi István belkereskedelmi miniszter, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, Karakas László, az MSZMP Központi Bizottságának tagja, a Hajdú-Bihar megyei pártbizottság első titkára, Ligeti László, a SZOT elnökség tagja, a Kereskedelmi-, Pénzügyi- és Véndéglátóipari Dolgozók Szakszervezetének főtitkára, Molnár Viktor, a Debrecen Városi Pártbizottság titkára, Tokaji László, a megyei tanács vb-elnök-helyettese, Basz Imre, a Szakszervezetek megyei Tanácsának titkára, Illisz László, a KISZ megyei bizottságának titkára, Nadas Vilmos, a Debrecen Városi Tanács vb-titkára. A Himnusz hangját után Kovács Istvánné szb-titkár tartott megnyitót, majd Szurdi István mondott ünnepi beszédet. Mint mondta, a szocialista kereskedelem eredményeinek elérésében kiemelkedő részt vállalt magára a megyei élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat, dolgozói hosszú idő óta megfelelnek a kiváló

Ezután a párt Központi Bizottsága, a SZOT Elnöksége, a forradalmi munkás-paraszt kormány nevében átadta a kitüntetések, az ezt tanúsító okleveleket a vállalat igazgatójának.

Szurdi István nagy tapssal fogadott beszéde után Ligeti László köszöntötte a Hajdú-Bihar megyei vállalat dolgozóit. A megalapított, jó munkát bizonyítja — mondotta —, hogy az élelmiszer-kiskereskedelmi vállalat dolgozói immár negyedik alkalommal nyerték el a vörös vándorzásdíjat, harmadszor kapták meg a Szocialista munka vállalata címet. Ezek az eredmények példa nélkül állnak a magyar kereskedelemben. A KPVDSZ főtitkára Kovács Istvánnának kiváló szakszervezeti munkájáért SZOT-kitüntetést adott át, három szocialista brigádnak pedig az ezüstplakettet.

A vállalat dolgozóinak nevében Titkó István vállalati igazgató mondott köszönetet a magas kitüntetésekért. Öröm és megdöbbenés ez a mi számunkra — mondotta — és egyúttal kötelez is a jobb, még eredményesebb munkára. A töretlen akarat, a felelősségérzettel végzett áldozatos tevékenység eredménye ez. A kitüntetések hitelet adja, hogy a vállalat kollektívája eredményesen dolgozott, célratörően. Idei feladataik több, nehezebb is. A

gazdaságirányítási rendszer reformja szellemének teljes megértése a legfontosabb tennivaló. A gazdasági, politikai, technikai feltételek adottak ahhoz, hogy az idén és jövőre, 1968-ban, az új gazdasági mechanizmus elemeinek széleskörű alkalmazása idején növekedjen a munka határfoka. Kérte a vállalat dolgozóit, növeljék a kiszolgálás, a kereskedelem kultúráját, jobban tekintsék a fogyasztók érdekeit. A vevő pozíciói erősödnek, érte kell dolgozni a vállalat minden beosztottjának. Igéretet tett, a továbbiakban a kitüntetés-sorozathoz méltó módon dolgoznak Hajdú-Bihar fogyasztóinak javára, megelégedésére.

Az igazgató beszéde után Szurdi István a Belkereskedelmi kiváló dolgozója kitüntetést adta át dr. Barabás Gábornak, a megyei tanács kereskedelmi osztályvezetőjének, Kovács Ferencné és Székely Sándor boltvezetőnek.

Titkó István igazgató adta át a kiváló bolt címet nyert üzletek dolgozóinak, a munkaverseny legjobbjainak a jutalmakat. A Hajdú-Bihar megyei Élelmiszer-kiskereskedelmi Vállalat nagy ünnepségén összesen 300 000 forint jutalmat osztottak ki a dolgozók között.

Az ünnepség Kovács István né zárásával ért véget.

Veszélyben a görög hazafiak!

Bejárta az egész világot a hír, hogy a monarcho-fasiszta görög katonai diktatúra veszélyvesztése halálra ítélte Manolisz Glezost, Görögország nemzeti hőst. A hivatalos Athén — miközben a földkerekség minden pontjáról áradnak a tiltakozások — cáfolta. Megerősítette azonban — a kormány ezredesi rendfokozatú szökevénye útján —, hogy Görögországban a katonai államcsíny óta legalább ötezer embert tartóztattak le, s ellenük politikai per indítanak.

Manolisz Glezost — egy a sok ezer politikai fogoly közül. Személye mégis jelképpé vált. Fiatalon írt be a történelembe.

Az Akropolisz ornyítják, hogy az agresszív szállítás hirdető horogkeresztes zászlót.

A múlt héti katonai puccs végrehajtói kiutasították azokat az olasz újságírókat, akik nevén nevezték: fasisztának minősítették az államcsíny útján uralomra jutott rezsimet. Az a tény azonban, hogy éppen a fasiszmus elleni ellenállás hőseivel és a kommunistáktól a polgári ellenzékig — a görög demokrácia legjobbjával készülnek leszármolni, önmagáért beszél.

A szégyenletes fasiszta puccs, amelyet az uralkodó e héten látványosan szentesített, abban a pillanatban következett be, amikor kétségelenné vált: a májusra kitűzött választásokon a jobboldal vereséget szenved és szembe kell néznie a baloldali és a polgári ellenzék megerősödésével. A görög nép demokratikus akaratnyilvánítását akadályozta

meg a katonai puccs, amivel azonban voltaképpen beismerte, hogy az udvar és a szélsőjobboldal is tisztában van a lakosság akaratával. A katonai hatalomátvételt az Egyesült Államok militarista körének támogatásával készítették elő, hogy a haladó erők elnémításával „megerősítsék az amerikai imperializmus és agresszív eszüköze, a NATO állásait Európában ebben a részében”, amint az európai kommunista és munkáspártok Karlovy Vary-i értekezletének résztvevői leközölgtek. Az agresszív politikája felől — gondoljunk csak a vietnami háborúra — eddig sem voltak illúzióink. A görögországi események ismételtén bizonyítják, hogy az agresszív politikája egybefonódik a legreakciósabb, legantidemokratikusabb, fasiszta módszereket alkalmazó akciókkal.

Manolisz Glezost, a görög nép hőse fia, nemzetközi Lenin békédíjas.

Az Akropolisz hőseért, s vele együtt a letartóztatott görög demokratákért megmozdult az egész világ-közvélemény. Nyilatkozott a szovjet kormány, tiltakozott a francia nemzetgyűlés több mint kétszáz képviselője, beszélt az olasz kabiné egy miniszter, Görögországban nemcsak ötezer ember személyes sorsa, hanem a demokrácia és a béke jövője ferrog kockán.

A magyar nép egy emberként emeli fel tiltakozó szavát a görög demokrácia védelmében, a hatalomra került monarcho-fasiszta terroristák diktatúrája ellen és követeli a börtönben sínylő Manolisz Glezost és ötezer társa szabadságát.

Szovjet nyilatkozatot adott át Gromiko a görög nagykövetnek

Andrej Gromiko szovjet külügyminiszter a szovjet kormány nevében nyilatkozatot adott át Görögország moszkvai nagykövetének. A szovjet nép és világszerte minden békeszerető erő felháborodással ítéli el a Manolisz Glezossal való leszármolást és minden olyan akciót, amely Glezost életét veszélyezteti — hangzik a szovjet nyilatkozat. — A szovjet kormány szeretné kifejezésre juttatni azt a reményét, hogy a józan ész és a higgadság végül felülkerekedik és a görög hazafi életét

semmi sem fogja veszélyeztetni.

Glezost neve, tevékenysége az egész haladó emberiségnek drága. Mindenki jól ismeri a fasiszmus, az új háború veszélye ellen vívott harcban szerzett érdemeit. Mint Görögország és a görög nép barátai tesszük ezt a nyilatkozatot. Azt szeretnénk, ha semmi sem árnyékolná be a Szovjetunió és Görögország viszonyát. Reméljük, hogy a görög kormány helyesen értelmezi lépésünket — hangzik a szovjet nyilatkozat. (TASZSZ)

Felemelte szavát az ország

Hazánk közvéleménye megdöbbenéssel és aggodalommal értesült az utóbbi napok görögországi eseményeiről. Sorra érkeznek a hírek szerte az országból, hogy a társadalom legkülönbözőbb rétegeinek képviselői — üzemek, gyárak, intézmények, hivatalok dolgozói, diáktalok — összefogva, gyűléseken tiltakoznak a haladó gondolkodású görög hazafiak üldözése ellen.

A Hazafias Népfront Országos Tanácsa Titkárságának küldöttsége pénteken felkeresette a magyarországi görög nagykövetséget és átnyújtotta a II. Konstantin görög királyhoz címzett tiltakozó táviratot.

Egyre aggasztóbb hírek érkeznek Görögországból — hangzik a távirat. — Katonai diktatúrát vezetnek be és hatályon kívül helyezték az alkotmányt. Hazafiat, demokratákat, békeért harcoló embereket tartóztattak le. Elélték veszély fenyegeti. A letartóztatottak között van Manolisz Gle-

zost, a hitleri fasiszmus elleni küzdelem hőse, akit a görög és a magyar nép sok millió emberrel együtt a világon igaz barátjának tekint. Ezek az intézkedések felháborítanak és aggodalommal töltöttek el minden jóerzű, becsületes magyar embert. A demokrácia megcsúfolása, a szabadság, a haladás harcainak börtönbevetése, az emberi jogok sárba tiprása nemcsak merénylet a görög nép ellen, hanem komoly veszélyt Európára, a világ biztonságára és békéjére is. Határozottan követeljük: azonnal szüntessék be Görögországban a demokraták, hazafiak üldözését és bocsássák szabadon a bebörtönzötteket. Szabadságot Manolisz Glezostnak, a fasiszmus elleni harc hőse görög hazafiának!

Ugyancsak küldöttség nyújtotta át pénteken a görög nagykövetségnek az Országos Bektanács Elnökségének tiltakozó táviratát, amely hangsúlyozza:

Népünket nagy nyugtalansággal töltik el a görögországi események. Görögországban, amely a demokrácia bölcsője volt, ma ezrelék börtönöknek és demokratákat, hazafiat, közöttek oly-

(Folytatás a 2. oldalon)

Veszélyben a görög hazafiak

nek, mint a fasiszmus elleni harc legendás hőse: Manolisz Glezosz. A hírek szerint a halál is fenyegeti őket. A béke és szabadságszerető magyar nép, a magyar béke-nyugalom tagjainak megrendülését és határozott tiltakozását kifejezve követelik: szüntessék meg a demokraták, hazafiak üldözését, bocsássák szabadon a haladás eszméjéért küzdő bebörtönzötteket köztük Manolisz Glezoszt, a görög nép hősi fiát.

Tiltakozó táviratot küldött a Magyar Partizánszövetség, a Magyar Tudományos Akadémia Központi Fizikai Kutatóintézetének fiatal kutatói, technikusai, munkásai, a Magyar Újságírók Országos Szövetsége. Csatlakoztak a tiltakozáshoz a Budapesti mű-

ködi nemzetközi újságíróiskola hallgatói is.

A Szakszervezetek Országos Tanácsa szolidaritási táviratát a görög demokratikus szakszervezeti központnak címezte.

A magyar szervezett dolgozók — hangzik egybeként a tiltakozó távirat — mélyes felfáradással ítélik el a görög diktatúra véres terrorját, az alapvető emberi jogok semmibe vevését. Meggyőződésünk, hogy az igaz ügyért harcolókat nem lehet megtörni, s végül a néptömegek, a munkásság érdekeiért küzdők széles frontja azat majd győzelmet.

A Szakszervezetek Országos Tanácsának titkársága a görög miniszterelnökhez küldött táviratában hárommillió szervezett magyar dolgozó nevében követeli a törvénytelen bebörtönzött, azonnali szabadonbocsátását, a véres terror megszüntetését.

Fiatalok a görög nagykövetség előtt

Görögország budapesti nagykövetségének Szeffü utcájánál pénteken

együtt követelték a görög hazafiak életéért aggódó budapestiek tiltakozó tüntetését. A

Tiltakozó gyűlések Hajdú-Biharban

A hatalomra került fasiszta katonai kormányzat gyalázatos tettei, az a brutális, amelyik hazafiak ezreit zárták a börtönök rácsai mögé, felháborodással töltötte el Hajdú-Bihar megye dolgozóit. Tiltakozásuknak tegnap, pénteken megyeszerte kifejezést adtak az üzemekben, mezőgazdasági termelőegységekben, hivatalokban.

A Magyar Gördülőcsapágó Művek debreceni gyárában a műszak befejezése után déln,

ben röpgyűléseket tartottak. Itt a dolgozók ezrei fejezték ki felháborodásukat, s hagyományosan a budapesti görög követésre küldendő tiltakozó távirat szövegét. A Debreceni Ruhagyár munkásszasszonyai délután, műszak közben állították meg gépeiket, hogy tiltakozzanak. Partisportbizalmiak, szakszervezeti aktivisták ismertették a görögországi eseményeket. A ruhagyári asszonyok szenvedélyes hangú táviratban bélyegezték meg a görög kormány politikáját.

Manolisz Glezoszról emlékezett május elseji ünnepségén a BIOGAL Gyógyszergyár munkásoklektívája. Patkószky Imre igazgató a proletárszolidaritás ünnepi emlékeztető előtt a gyár 800 dolgozójának jelenlétében tett javaslatot tiltakozó távirat elküldésére, amit a dolgozók jóváhagytak. A MEDICOR Műneknél 1000 munkás nevében küldtek táviratot. Az egyes üzemrészekben rögtönzött gyűléseken a munkások kifejezték őszinte felhábo-

rodásukat, s követelték, szabadságot Glezosznak, a görög hazafiaknak. A Magyar Dolgozók Pártja debreceni gyárában is megálltak rövid időre pénteken délután a gépek. Az üzem dolgozóit előtűz Huzsi Ferenc gyártásirányító a pártvezetőség nevében szólott. Ezt követően a gyár 800 dolgozója táviratot fogalmazott a görög követésnek. A MAV Debreceni Járőrségi Üzemi Vállalat műhelyeiben pénteken a munka befejeztével a műhelybizottsági titkárok ismertették a munkásokkal a görögországi politikai fejleményeket. A járműjavítók felháborodással vették tudomásul a diktatúra lépéseit, azt, hogy a görög nép legjobb fiait börtönbe záriák. Kemény szavakkal fogalmazták meg 2000 munkás nevében tiltakozásukat.

A Debreceni Állami Gazdaságban pénteken a szakszervezeti bizottság ülésén került sor a tiltakozásra. A Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság, a Kelet-magyarországi Vízügyi Építő Vállalat, a Hajdúsági Állami Erdőgazdaság, a Hortobágyi Állami Gazdaság, a Debreceni Agrártudományi Főiskola dolgozói szintén röpgyűléseket tartottak. Egy más után jelentették, hogy a munkásság állásfoglalása nyomán táviratot küldtek a Görög Királyság budapesti követésének, s követelték Manolisz Glezosz szabadonbocsátását, a hazafiak börtönből való kiengedését.

A Hajdú megyei Vendéglátó Vállalatnál, Debrecenben és vidéken egyaránt pénteken tartották a röpgyűléseket. Több KISZ-alapszervezetben tartották pénteken vezetőség-választó taggyűléseket. Ezeket az alkalmakat ragadták meg a fiatalok, hogy csatlakozzanak ahhoz a sok tízezres táborhoz, mely meggyéknél kifejezi együttérzését a görög hazafiakkal.

Újságírók Manolisz Glezosznál

A görög katonai kormányzat — nyilván a világszerte kibontakozó hatalmas tiltakozó mozgalom hatására — szükségesnek látta annak bizonyítását, hogy Manolisz Glezosz életben van. Pénteken újságírók egy csoportjának lehetővé tette, hogy az Athéntól mintegy 20 kilométerre fekvő Pikerimben felkeressék azt a szállodát, amelyben több baloldali foglyot őriznek, köztük Manolisz Glezoszt és Andrasz Papandreut, a Centrum Unió Párt vezérének fiát.

Az újságírók csoportját először Andrasz Papandreu szobájába vezették. Az ifjabb Papandreu a Centrum Unió egyik képviselőjével van közös szobában. A szoba ajtaja előtti fegyveres katona áll őrt. Az újságírók csupán azt kérdezhettek meg a foglyoktól, hogy vannak és miként bíznak velük.

Az újságírókat végigvezették a börtöncellák szerepét betöltő szállodai szobákban. Az utolsó szobában, amelyet felkereshettek, találtak Manolisz Glezoszt, szobatársa Leonidasz Kírkosz, az EDA volt képviselője. (AFP)

Fanfani nyilatkozata

Az UPI jelenti Rómából, hogy Fanfani olasz külügyminiszter csütörtökön egy szenátusi vita keretében éles szavakkal ítélte el az új görög rendszert.

— Olaszország nagy aggodalommal kíséri az eseményeket, amelyek kiszámíthatatlan fejleményekhez vezethetnek. Aggodalmunkat — folytatta Fanfani — nem rejtjük el az elől a görög küldöttek elől sem, akik részt vettek Adenauer temetésén.

HAZAI KRÓNIKA

Változatos program május 1-én

A 23. szabad május elseje méltó megünneplésének előkészületeiről sorra érkeznek a tudósítások a Napló szerkesztőségéhez. A gazdag és változatos programot a városokban és községekben mindenütt úgy állították össze, hogy a műsorok méltóképpen fejezzék ki a munkásszótály nagy ünnepének internacionalista eszméjét. Debrecenben vasárnap délután avatják a Tóthfalusi Munkásklubot, majd délután a Lenin parki szabadtéri színpadon négy népi együttes ad műsort. Az ünnep reggelén zenés ébresztő közötti Debrecen város dolgozó népét. Majd a már a Naplóban is közölt program szerint a stadionban kisdobosokat avatnak, a déli kapunál 11 órakor térzene lesz, a Vigadó sétányon pedig az úttörő pártások aszfaltrajzversenyét rendezik meg. Dél-

után gazdag sportmúsort várja az érdeklődőket.

A püspökladányi járásban a népront és a szakmunkai bizottságok együttesen állították össze a majálisok számára a várhatóan élményt nyújtó programokat. A kisdobos-, úttörő- és KISZ-avatásokon túl majálisok, labdarúgó-mérkőzések, sportversenyek várják az ünneplőket. A járási székhelyen a szabadtéri színpadon táncospartók, zenekarok, szolisták adnak műsort. Este pedig furdóbált és furdóruhabematóit rendeznek.

Hajdúudánoson egésznapos majálison szórakoznak a helybeliek. Polgáron és a járás más községeiben szintén változatos a műsor. Újítókon falunap lesz. Görbéházán könyvkiállítás nyílik, Tiszacsején és Gyulaházán pedig a kiszesei gondoskodnak műsorral.

Kitüntették a jól dolgozó szakszervezeti aktivistákat

Pénteken délután bensőséges ünnepséget tartottak a Szakszervezetek Megyei Tanácsának székházában. Barta Árpádné, az SZMT vezető titkára rövid ünnepi beszédben méltatta a 23. szabad május elseje jelentőségét, majd a nemrég lezajlott szakszervezeti választások tapasztalatairól és a szakszervezetek növekvő jogköréről szólt. Külön köszöntötte az ünneplőket, azokat, akiket a Szakszervezetek Országos Tanácsa eddig végzett kiemelkedő munkájuk elismeréseként kitüntetett. A kitüntetéseket Barta Árpádné adta át.

A „Szakszervezeti munkáért” kitüntető jelvény arany fokozatát kapta: Puskás Géza, a Tégla- és Cserépipari Vállalat szakszervezeti bizottságának titkára, Debreceni Ferenc tanár, a Pedagógus Szakszervezet megyei bizottságának tagja; ezüst fokozatot kapott: Borst Sándorné, a nyírbrányi szakmunkai bizottság titkára, Hírpi Ferenc, a Pedagógus Szakszervezet megyei bizottságának munkavédelmi felügyelője, Isaszegi Gyuláné, a Debrecen Városi Tanács dolgozója.

Többen kaptak pénztalimat.

Befejeződött a kétnapos felnőttoztatási tájértekeztetés

Április 28-án, pénteken befejezte munkáját Debrecenben a kétnapos felnőttoztatási tájértekeztetés. Az értekezleten részt vettek a Művelődésügyi Minisztérium, Békés, Szabolcs-Szatmár, Solnok, Hajdú-Bihar megyék és Debrecen város illetékes szakemberei, akik a felnőttoztatás időszerű kérdéseiről tanácskoztak.

Csütörtökön a felnőttoztatási intézmények igazgatói és tagozatvezetői számoltak be a felnőttoztatási munkájának gyakorlati kérdéseiről, tapasztalatairól, problémáiról. A vita eredményeit és tanulságait Hercegi Károly, a Művelő-

désügyi Minisztérium felnőttoztatási csoportvezetője foglalta össze. Megállapította, hogy a felnőttoztatás kérdése a művelődésügyi osztály szemléletében megfelelő helyet foglal el. A beszámoló és a hozzászólások a felnőttoztatás iránti értekezlettel kapcsolatos tanácsokat, egyértelműen tisztázott továbbá, hogy szükség van a dolgozók iskolaira, és a további cél az oktató munka korszerűsítése. Ennek érdekében a népművelési formákkal kell fokozott mértékben összekapcsolni a felnőttoztatást.

Kitüntetett vasúti szolgálati helyek

A MAV Debreceni Igazgatóságának területén több szolgálati hely 1966. évi termelési és gazdasági eredménye kimagaslóan kedvező volt. A jó munka elismeréseként Hajdú-Bihar megyében Debrecen vasúti csomópont üzemén kitüntetésben, Püspökladányi fűtőház vezérigazgatói elismerésben; Biharnagybajom, Debrecen-Fatelep, Debrecen-Vásártér, Egyek, Hajdúbüször-mény, Hortobágy-Halastó,

Kaba, Konyár, Nádudvar, Vámospercs, Biharkeresztés állomás pedig igazgatói elismerésben részesült. A kitüntetett szolgálati helyek dolgozói részére az igazgatóság területén közel 200 000 forint pénztalimat osztanak ki, ezen felül 300 vasutas kapja meg a kiváló dolgozó-jelvényvel és -oklevéllel együtt járó egy, illetve kétheti fizetésnek megfelelő összegű jutalmat.

Megkezdődtek az Egyetemi Színházi Esték rendezvényei

Április 28-án, pénteken este az Orvostudományi Egyetem Irodalmi Színpadának bemutatójával megkezdődtek Debrecenben az egyetemi színházi esték 1967. évi rendezvényei. Az Orvostudományi Egyetem Irodalmi Színpada „Büvésztársaság” címmel irodalmi

összeállítást adott elő a Hungária Kamaraszínházban, Aiszkühösz, Dery Tibor, Goethe, L. Frank, Illyes Gyula, Juhász Ferenc, Kipphardt, Szabó Lőrinc, Simon István műveiből. A produkció rendezője dr. Szabó András.

Vezérigazgatói dicséretet kapott a Hajdúsági Áruház

Tegnap, pénteken délelőtt meghitt ünnepség színhelye volt a Hajdúsági Áruház dolgozóinak az elmúlt évi munka alapján az Országos Áruházai Vállalat kereskedelmi igazgatójának helyettesétől, Kopács

Jenőtől átvették a vezérigazgatói dicséretet tartalmazó oklevelet.

— A debreceni Hajdúsági Áruház az ország hét legjobb áruháza közé tartozik — mondotta az oklevél átadója.

Átadták a vörös zászlót az AKÖV-nek

A 6. számú Autóközlekedési Vállalat dolgozói tegnap délután, a MAV Járműjavító Vállalat művelődési házában megtartott ünnepi-ünnepségen vették át múlt évi munkájuk jutalmául a Minisztérium és a Szakszervezetek Országos Tanácsa Elnökségének vörös vándorzászlaját.

Az ünnepség elnökségében foglalt helyet Gál István, az MSZMP Hajdú-Bihar megyei Bizottságának titkára, Nagy Tiborné, a Debreceni Városi Pártbizottság titkára, Kiss Dezső közlekedési- és postaügyi miniszterhelyettes, Nagy Béla, a SZOT Elnökségének tagja, a Közlekedési és Szállítási Dolgozók Szakszervezetének osztályvezetője, Bartha János, a megyei tanács vb-elnökhelyettese, dr. Kovács Imre, a Debrecen Városi Tanács vb-elnökhelyettese, Tapolczai Kálmán, az Autóközlekedési Vezérigazgatóság vezetője, Lőrinczi János, az SZMT Elnökségének tagja, Pándi József, a KPM főosztályvezetője.

Az ünnepség résztvevőit Cseh László szb-titkár üdvözölte, majd Tóth István, a 6. számú AKÖV igazgatója mondott beszédet.

— Vállalatunk dolgozói előzőleg már kétszer egymás után kivívták munkájukkal az él-üzem címet, és ezt követően, az 1966-os gazdasági évben olyan eredményeket mutattak fel, amelynek elismerése most a Minisztérium és a SZOT vörös vándorzászlója — mondotta az igazgató. — A párt IX. kongresszusának tiszteletére indított szakmai munkaversenyben vállalatunk az első helyezést érte el, miáltal az Autóközlekedési Vezérigazgatóság kongresszusi versenyzászlójának és a 3. számú AKÖV által felajánlott serleg tulajdonosa lett.

Az igazgató ezután köszönetet mondott a vállalat dolgozóinak közös erőfeszítéséért, méltatta a társaságot és a szocialista brigádok tagjainak helytállását, a különböző beosztású dolgozók áldozatos

Antos Sándor Tóth Istvánnak gratulál

munkáját. Megemlítette azt is, hogy a főnökségek közötti kongresszusi versenyben a berettyóújfalui főnökség dolgozói érték el az első helyezést, és a vállalat ezzel járó kongresszusi zászlóját.

Az igazgató jelentése után Kiss Dezső miniszterhelyettes és Nagy Béla, a SZOT képviselője átadta a vörös vándorzászló elnyerését tanúsító oklevelet.

A zalaegerszegi, 16. számú AKÖV igazgatója, Antos Sándor ezután átadta Tóth István-

nisztartanács és a SZOT vörös vándorzászlaját, amit három évig őriztünk, de szeretnénk vissza is szerezni — mondotta Antos igazgató.

Az ünnepségen Kiss Dezső miniszterhelyettes és Tóth István igazgató kitüntetések, jutalmakat adott át 450 dolgozónak. A kiosztott pénztalalom összege 235 000 forint.

Mielőtt az ünnepség véget ért, az AKÖV dolgozói táviratot küldtek a görög nagykövetségére, amelyben tiltakozásukat fejezték ki Manolisz Glezosz és az 5000 görög hazafi letartóztatása ellen.

A választás után Jobb partján a járási székhely épül, fejlődik: Be A bal parton megszerényen, csend község, Berettyó Akik a járási székhelynek a faluba, nagyon veszik észre községbe értek, csak a folyó vála egymástól. Sokszonik, hogy egy hely la is van az út m A falu csendes, meghűződása azt nyezi, hogy nem magáról. Persze — bárki, és ezért ne megsértődni — ne

„Évekke

Legelsősorban a szembeütőnek s a nehézségeket igye szöbólni. S elől meg kell mondan gyon jó úton halad A helyi terme irodájában vagy kezeli partitkát Gáborral és az el tyta Györggyel. sebb korra is es elöltött évek alap nőttől. S nem véli község gondjai z szöba, hiszen ez természetszerűleg nak le, itt csúszos a megszüntetésük legnagyobb biztos szövethetnek mily az egész község hangulatát, élets alakulását.

— Dicselkedni mivel — mondja, hiszen még mindig gyunk lemaradv gépesítésben, közi épületellátottsági szövethetünk nem olyan, amily kellene.

Helyes

Nem túlzott sz hanem valóság. S község elég mo nyokat mondhat természet nem vo kézz hozzá. Terü zaleka rét és legy területnek több szakemberek vé rint csak legfelj nek alkalmas. T sek, gyenge minős vetkezet — ezért csak ezért — tö merleghíányos v alacsony termésé tott be. De — ahó kár elmondja — tatható fejlődés községben is. His a község búzaült volt. Tavaly — es biztonságossá is t 8 mázsán felül v pából 70—80 máz abban az időben. 180 mázsa a terr község és a lako fejlődését szinté érzékelteti: 195 szarvasmarha vol (erről egyébként jegyzések árulko 380 téhen van cs ban.

Persze ettől me egy tsz gyenge, és berettyószentmári Pedig — mondja irodában — dolgo szentmartroniak. E lehet ma már se mondani. Sőt, a ban érezhető ross az utóbbi hónap megváltozott, sok ben fontos szere az utóbbi hónap eseményei, főleg resszus határozata parasztárságot igen ben érintették. De javított a szövet rek hangulatán, hogy a vezetőség megtalálta a leghe

Kiindulópont a területi adottsága terjedt legelőké

A FOLYÓ BAL PARTJÁN

Gondok, törekvések Berettyószentmártonban

A választóvonal a Berettyó, jobb partján a nagybólyi hely, a járási székhely terül el és épül, fejlődik: Berettyóújfalua. A bal parton meg ott húzódik szerényen, csendesen a kis község, Berettyószentmárton. Akik a járási székhely felől jönnek a faluba, azok nem is nagyon veszik észre, hogy más községbe értek, mert valóban csak a folyó választja el őket egymástól. Sokszor fel sem tűnik, hogy egy helységjelző tábla is van az út mellett.

A falu csendessége, szerény megműködése azt is eredményezi, hogy nem sokat hallja magáról. Persze — mondhatják bárki, és ezért nem is szabad megsértődni — nem is bővel-

kedik olyan eseményekben, nincsenek olyan feltűnő eredményei, amelyek magukra vonnák a figyelmet. Ritkán keresik fel őket határozott céllal idegenek.

En mégis azért kerestem meg ezt a községet, s azért töltöttem ott egy délutánt, hogy megnézzem, mi van a szerény csend mögött. Mert — gondoltam — valaminek lenni kell, s biztos, hogy ez sem kevesebb, mint amellyel más, hasonló nagyságú községben ma találkozni lehet. S egy délután elég volt ahhoz, hogy meggyőződjek arról, hogy erre a községre érdemes odafigyelni.

zat sikeres lesz a szövetkezetben.

Lesz-e híres juhászat?

Elkészítették a juhtenyésztés 20 éves távlati fejlesztési tervét, s ebben igen figyelemre méltó tényezők szerepelnek. Tervdöntésük végére 5000 anyajuhot fognak számlálni, természetesen a hozzá tartozó szaporulattal és apaállatokkal együtt. Ez azt is jelenti, hogy a juhászatot és tenyésztést korszerű módszerekkel kell eredményessé tenni, amihez hozzájárulnak a szövetkezet vezetői, s ezért a fiatalokból igyekeznek kiválasztani a szakmunkásokat. Elgondolásuk szerint legalább négy szakembert kellene éventeként a közeli vidék kikapcsolni a nagy szomszéd szakmunkásképző iskolájában. Csak sajnós nem olyan az érdeklődés, mint ahogy szeretnénk — mondja a párttitkár. — A szövetkezet igyekszik, ezt el kell ismerni. Elnök, párttitkár és egy ügyvezető iskolafelelős szinte állandó kapcsolatot tart fenn az iskolával, a tanárokkal.

A szövetkezet életében — persze bátran mondhatni: a község életében, hiszen ez szinte egyet jelent — ez most a nagy változás. A kidolgozott terv megvalósításához már hozzá is kezdtek, s már ismerik azokat a változásokat is, amelyek majd a főprofil kialakításából erednek. Az egész gazdálkodást erre a célra kell ráállítani, s a szántóföld végeredményben azt fogja szolgálni, hogy kiegészítse ezt a fő ágazatot. S természetesen azt, hogy annak megfelelő teret biztosítson. Csak az a 120 hold képez majd kivételt, amelyet zöldgőztermeléssel kívánna hasznosítani, számítva itt a konzervgyári igényekre, a folyó vízének hasznosítására és nem utolsósorban arra, hogy az embereknek munkakalmat tudjanak biztosítani. Mert ez fontos, annál is inkább, mert az utóbbi időben sokan jöttek vissza ebbe a szövetkezetbe is, s nagyobb részük fiatal, állandó munkát vállalni kész munkaerő. Az ő foglalkoztatásuk természetesen biztonságos kell hogy legyen, s akkor a már kialakult jó hangulat állandósul.

Ilyen hát dióhéjban ez a falucska, Csendesség mögött emberi gondok és törekvések húzódnak meg. S ha valóban csendesen, szolidan is, de él, pezseg ez a község, amely itt próbálja most legfrissebb elképzeléseit valóra váltani. Már azon az úton halad ez a község, amely a szép tervek megvalósulásán keresztül a biztonságosabb, kulturáltabb és magasabb színvonalú életformához vezet. S ha mindenki akarja itt a folyó bal partján is, hogy ezek a nagy tervek megvalósuljanak, akkor lehet, hogy hamarosan feljön ez a község a túlsó parti szintre.

Boda László

„Évekkel vagyunk elmaradva”

Legelsősorban a problémák szembevetődnek az az, ahogyan a nehézségeket igyekeznek kiküszöbölni. S előjáróban már meg kell mondani, hogy nagyon jó úton haladnak.

A helyi termelőszövetkezet iradjában vagyunk a szövetkezet párttitkárral, Balogh Gáborral és az elnökkel, Pántya Györggyel. A titkár idősebb korra is és a községben eltöltött évek alapján is az elnökök. S nem véletlen, hogy a község gondoljai itt kerülnek szóba, hiszen ezek a gondok természetesen itt csapódnak le, itt csúcsosodnak ki, sőt a megszűntetésükre is itt van legnagyobb biztosíték. Hiszen a szövetkezet milyensége eldönti az egész község lakosságának hangulatát, életszínvonalának alakulását.

— Dicsőkednünk most sincs mivel — mondja az elnök —, hiszen még mindig évekkel vagyunk lemaradva az átlagotól a gazdaságban, a köznevelésben, az építkezésekben. Sajnos a szövetkezetünk még mindig nem olyan, amilyennek lennie kellene.

csak juhászattal foglalkozhatunk biztonságosan és eredményesen. S volt még egy indok, amely szintén a juhászat előtérbe kerülése mellett szól: ennek a foglalkozásnak hagyományja van ebben a községben. Alig van olyan ház, ahol ne lett volna régen is egyik fontos állat a juh. Ismerik hát ezt a foglalkozást, és így biztosítják arra, hogy ez az ágazat

Ha mindenki akarja...

— Előbb a szülőket kell meggyőzni — összegzi tapasztalatait Balogh Gábor —, és sok esetben ez a nehezebb. Mert bizony nem nagyon ösztönzik a fiatalokat, hogy juhászoknak menjenek. Reméljük azonban, hogy ha a nagy tervünk megvalósításában sikerrel érünk el, akkor megváltozik a szemléletük. Sőt, az is sokat segít minden bizonyítással a következő beiskolázásukor, hogy most már áttértünk

a képzéssel. Egy jó juhász most is megkeresheti nálunk a 2000 forintot, de — ezt kell látniuk a szülőknél — a jövő juhásza már más lesz, mint a mai. Korszerű majorokban, korszerű elhelyezés, közművesített istállók, tejház, tejfeldolgozó, szolgálati lakások teszik majd modernébbé ezt a foglalkozást. S ha ezt megértik az emberek, a szülők, akkor nem lesz akadály a szakmunkásgárda kinevelésének.

Helyes úton

Nem túlzott szerénység ez, hanem valóság. Sajnos e kis község elég mostoha viszonyokat mondhat magának, a természet nem volt valami békés hozzá. Területük 45 százezer hektár, ebből 15 ezer hektár rét és legelő, s e nagy területnek több mint fele a szakszemély véleménye szerint csak legfeljebb juhlegelőnek alkalmas. Talajai szikesek, gyenge minőségűek. A szövetkezet — ezért is, de nemcsak ezért — több éven át merleghiányos volt, s igen alacsony termékeket takarított be. De — ahogy a párttitkár elmondja — mégis kimutatható fejlődés van ebben a községben is. Hiszen 1950-ben a község búzaátlaga 4,5 mázsa volt. Tavaly — és most már ezt biztonságossá is tudják tenni — 8 mázsan felül volt. Cukorrépából 70—80 mázsát termeltek abban az időben. Most 170—180 mázsa a termés. S ami a község és a lakosság anyagi fejlődését szintén nagyon jól érzékelteti: 1950-ben 178 szarvasmarha volt a községben (erről egyébként korabeli feljegyzések árulkodnak), most 380 tehén van csak a háztáji-ban.

Persze ettől még maradhat egy tsz gyenge, és maradt is a berettyószentmártoni Hajnal. Pedig — mondják most itt az irodában — dolgos emberek a szentmártoniak. Erre nem is lehet ma már semmi rosszat mondani. Sőt, a tagok körében érezhető rossz hangulata az utóbbi hónapokban nagyon megváltozott, sokat javult. Ebben fontos szerepet játszottak az utóbbi hónapok belpolitikai eseményei, főleg a pártkongresszus határozatait, amelyek a parasztságot igen jó értelemben érintették. De nemcsak ez javított a szövetkezeti emberek hangulatán, hanem az is, hogy a vezetőség most már megtalálta a leghelyesebb utat.

Kiindulópont a szövetkezet területi adottsága volt. A kiterjedt legelőkön többnyire

Fél évtized szocialista brigádban

Öt évvel ezelőtt tízen alakították meg Tóth Sándorné vezetésével a Beke szocialista brigádját a Magyar Gördülőcsapágó Művek debreceni üzemének meléi. Azóta minden évben kiérdemelték munkájukkal, magatartásukkal a szocialista brigád címet vagy az egyéb kitüntetések.

A Beke szocialista brigád

tagjai — Tóth Sándorné, Kovács Jánosné, Szabó Ilona, Szabó Lászlóné, Bálint Elemérné, Renka Jánosné, Horváth Béláné, Réthy Barnáné, Budai Lajosné és Hadházi Lajos — nagymértékben segítik elő az üzem munkáját, a minőségi követelmények megtartását, a tervek teljesítését — írja szerkesztőségünknek Szó-

nyi László üzemi tudósító. — A brigádban öt éve kesés, igazgatlan hiányzás nem fordult elő, s a brigádtagok egyik vállalása is kifejezi, hogy szocialista emberekhez méltóan igyekeznek másokért is tenni: a Pallagi úti szociális otthon öt idős gondozóját rendszeresen meglátogatják, ajándékokkal kedveskednek nekik, és több alkalommal hívják meg őket magukhoz.

A Nagy Októberi Szocialista Forradalom 50. évfordulójára tett felajánlások teljesítéséből is öt éves múltához méltóan veszik ki részüket a brigád tagjai.

A Beke brigád tagjai közül négy meős, akik a debreceni csapágógyár közörszűzében a csapágógyárúruk méreteit ellenőrzik. Bálint Elemérné, Hadházi Lajos, Szabó Ilona és Renka Jánosné

85 családi ház vízügyi dolgozóknak

Az elmúlt esztendő során fokozott figyelmet fordítottak a Tiszántúli Vízügyi Igazgatóság területén a településektől távol lakó családok és gyermekeik ellátására, körülményeik javítására. Hat esztendő alatt 85 régi örházat újítottak fel, illetve építettek újat. A gát- és csatornaörök, gépészek a lakói az új otthonoknak. A

vízügyi dolgozók tennivalója sokrétű, s nagyon sok munkahely távol esik még a legkisebb falutól is. Az itt dolgozók részére úgynevezett lakóközséket szerveztek és rendeztek be. Jelenleg az igazgatóság különböző részén 32 darab 8 szemeslyes és 13 darab kétszemeslyes lakóközségben 282 személynek tudnak szállást biztosítani.

Magjegyzés

A vásárlók szolgálatában?

Az elmúlt hetekben egy sor jogos észrevétel, panaszt hallottam a földművelésügyi szövetkezeti kereskedelem néhány üzletéről. Nem hiányosok miatt panaszkodtak az emberek, hiszen az fmsz-boltok áruellátása örvendetesen javult. A pult túlsó oldalán állók, az eladók magatartását bírálták. Idézek három példát.

Az első színhelye a tiszacsegei önkiszolgáló bolt. Elég régen történt az esemény, pontosan március 22-én. S hogy most mégis idézem, annak oka az, hogy ismétlődő jelenségről van szó.

Betért a boltba egy vásárló, nem helybeli lakos. Kért 25 deka barna kenyéret. A kiszolgáló elutasította, mondván: „Itt nem szokás felvágni a kenyéret. Vigye el egészben!” Hiába magyarázta a vásárló, hogy neki nincs szüksége két kiló kenyérré, mert csak tízóraizni akar, s mit tegyen a megmaradó egy és háromnegyed kiló kenyérről. Sőt még azt is megkockáztatta, hogy bírálatot mondjon a tiszacsegei boltban bevezetett szokásról a helybeliek nevében is: „Miert kényszeríti a bolt a vásárlókat, hogy száraz kenyéret egyenek, amikor naponta vehetnének frisseket, ha felvágják a kenyéret? Nem helyes ez.” Az eladó azonban hajthatatlan maradt. Erre a vásárló — ismét — a kereskedelmi szabályokat — az üzletvezetőhöz fordult, és hivatkozott a rendelkezésre: kötelesek felvágni a kenyéretet, a fehér kenyéret minimum negyed kilós, a barna kenyéret pedig akár szeletekre is. Erre megkapta a negyedkiló barna kenyéret.

Másnap ugyanarra vitt az útja. Gondolta: vesz egy negyedkiló barna kenyéret. Nem ő ment be, hanem a gépkocsivezető. De nem kapott negyedkilót, mert — amint az önkiszolgáló boltban mondták — nem szokás tiszacsegen felvágni a kenyéretet, még a barnát sem.

Más. A birkakeresztési járás vezetői, lakói örömmel vegyes büszkeséggel mutatják meg a járásba látogató vendégeknél a Nagykerékiben levő Boeskaik várkastélyt. Csak hogy az örömben öröm is vegyül. Van ugyanis a várban egy eszpresszó. Földművelésügyi szövetkezeti kezében. Aki megnézi a történelmi nevezetességű építményt, szívesen betér egy kis itókára, egy feketére. Betérni betérhet, de hogy mit kap, az mindig a pillanatnyi

helyzettől függ. Április elején például az eszpresszó italkészlete két decinyi Hubertusz és két üveg vörösbort volt. Ez utóbbi is csak többszöri kérésre került elő valóban a raktárból. Fekete-kávét nem kaphattak a vendégek, mert a szövetkezet többször rossz, mint jó. Megint más. Hosszúpályiban a földművelésügyi szövetkezet italboltokban vajmi keveset adnak arra a rendelkezésre, hogy ittas embert tilos kiszolgálni. Napirenden vannak a bírások és szabály megsértése miatt. De továbbra is kap az ittas ember bort, sőt és pálinkát.

Nem folytatom tovább. Ez a három eset is beszél önmagáért. Elszigetelt jelenségek lennének? Lehet. De a megye földművelésügyi kereskedelmi ellen egyedi jelenségek előfordulását sem engedheti meg.

Mert hogyan is értékelhető a tiszacsegei önkiszolgáló boltban meghonosított „szokás”, a nagykeréki eszpresszó áruellátása vagy a hosszúpályai italmérés? Semmiképpen sem szolgálja a szocialista kereskedelem alapelveit: kulturáltan, az igények figyelembevételével állni a vásárló szolgálatára. A kenyéret könynyebb egészben eladni, nem kell fáradni a felvágásával. De hol van itt a vásárló igényeinek kielégítésére irányuló törekvés? Abban a boltban a saját kényelmüké nézik, s ennek vajmi kevés köze van a szocialista kereskedelem elvéhez. A nagykeréki várpesztő áruellátásában mutatkozó nemtörődömség pedig még a régi értelemben vett kereskedői szellemről is távol áll. Az pedig már egyenesen megdöbbentő, ami Hosszúpályiban az italboltokban történnik. Az ittas emberek kiszolgálásával nemcsak a tilalmi rendelkezést sértik meg, de annak az erkölcsi elmulasztásának teljesítését is elmulasztják, amely az alkoholizmus elleni küzdelemben — az egyén és a család védelme érdekében — a társadalom valamennyi tagjára írott szabályok nélkül is kötelező.

A megye földművelésügyi vezetési az elmúlt évben az országos verseny második helyén végeztek. Ez az eredmény kötelez. Éppen ezért nem térhetik meg a földművelésügyi szövetkezetek az időtlen névezetességű építmények birtoklását, a vásárlók érdekeit semmibevevő jelenségeket.

Nyalka Tibor

Régi bútorok között

Amikor a kerttel körülvett ház ajtaján többszöri kopogtatás ellenére sem kaptam választ, megnyitottam az ajtót. Az előszobaszerű helyiségben először egy komótra esett a tekintetem, amelyen egy régi, vastag, bőrkötésű könyv hevert, és mellette békésen telepedett meg egy kis kopott zománcú lábos. Tudtam, hogy jó helyen járok. Az ajtónyitásra megjelent a háziasszony is, özevgy Kiss Jánosné, a hajdúsámsóni általános iskola nyugalmazott tanárnője. Haja csaknem teljesen ősz, járása kicsit nehézkes, tekintetében kérdés és várakozás.

A bemutatkozás után feloldódik, beljebb tessékel. A szoba, ahol letelepszünk, régi bútorokkal van berendezve, a falon sárguló képek, hatalmas ebédőszékény mellett ágyművel magasan megrakott ágy. Az ablak előtt kis kerek asztal körül öblös karosszék. A hatalmas bútorok között húzgálja játékaik Géza, a két és három év közötti unoka.

Özevgy Kiss Jánosné 1966 őszéig tanított az általános iskolában. Ekkor ment nyugdíjba, nem egészen méltányos körülmények között. Tanítani csak 1944-ben kezdett, először a III. osztályt, aztán franciát tanított a felső tagozaton, mert nyelvtanára volt szükség, hogy az általános iskolában a tanítás megkezdődhessen. 1949-től óraadó orosz nyelvből, mert közben az orosz is megtanulta, majd később magyart tanít. 1953-ban oklevelet szerzett a tanítóképzőben. Hajdúsámsónban 6 indította útjára az ifjúsági irodalmi színpadot, anélkül hogy valaha látott volna nyelvet. Megírták már róla, hogy ő volt az első nyilvános tanuló középiskolai diákány Debrecenben, ismerte Sza-

bó Lőrincet és Gulyás Pált, Juhász Géza pedig egyetemi hallgató társa volt. Mindezt — vagy ennek egy részét — tudtam már róla, és most azért jöttem, hogy megkedvezem, miként telnek napjai, amióta nyugdíjas. Tevékeny ember léte az azt vártam, hogy kissé rezignált lesz. Nem ilyennek ismertem meg, inkább bölcs, belső harmóniát áru el magatartása.

— En a dolgokat már objektív szempontból nézem — mondja, és tekintetéből derül árad. — Tanítani nagyon szerettem, bár csak úgy véletlenül nőttem bele a pedagógus pályába. Egyetemi tanulmányaimat félbeszakítottam. Sokáig nem volt szükségem arra, hogy tanítsak. Aztán évekig volt ágyban fekvő beteg a férjem, s valamivel később az édesanyám is. Sokat dolgoztam itthon, de amikor a tanyerembe léptem, minden kívülmaradt.

Két fia van, mindkettő távol él. Most itt van néhány napig az unokája, de rövidesen elvisszik, és egyedül marad megint a régi bútorok között, a régmúlt idők és az ifjúság emlékeivel. Minderről alig beszélünk, mert nehéz ilyesméről beszélni, de megéreztem, hogy így lehet.

Közben többször is Gézával van dolga, aki vel gyorsan összeharátokoztam én is. Tudta, hol kell keresnie a tollat a zsebében, lapot téptem ki a jegyzetfüzetéből, amire ő nagy ákombákomokat rajzolt. Aztán, amikor indulni készült, az ölembe mázost, és elegendő készséggel kezdett rábeszélni, hogy maradjak még. Akkor már tudtam, hogy sokáig nem fogom elfelejteni őket, kettőjüket.

Magyar Vilmos

NAPLÓ
2. oldal — 1967. április 29.

Film

REGÉNYES ÉLET

— Francia—szovjet film —

„Harmadik ifjúság” a film eredeti címe, amely a híres balettkoreográfus utolsó alkotó fellángolását, legjobb munkái korszakának születését szimbolizálja. De éppen ilyen jól illik a filmhez a „Regényes élet” cím is, hiszen nem mindennapi élettörténetet dolgoz fel. A francia Marius Petipa, a dán Johansen és az olasz Cecchetti voltak az orosz balett első tanítómesterei, ők adták az alapozást ahhoz a balettkultúrához, amely a világ első balettskolái közé emelte az orosz balettet. A filmet Marius Petipa élettörténetét követjük végig, aki Párizst Pétervárral cserélte fel, és életét az orosz balett fejlesztésének szentelte.

1847-ben fiatalon, huszonöt éves korában érkezik az orosz fővárosba, és rövid idő alatt a cári balettkar legjobb szólistájává válik, majd balettmester és koreográfus. Együtt a hazát is cseréli. Feleségül vesz a pétervári opera legszebb és legtehetségesebb ballerínáját, Koreográfus és ballerina — ideális pár? Miközben mindenki, még maga a cár is hődot művészetüknek, a két embert a művészi hiúság, a hírnev, a karrier utáni vágy elválasztja. Az orosz Marija Petipa választja, Marius pedig visszamegy Pétervárra. Újra nőül Siker, gazdagság övezi, megelégedten. A balett nyelvét akarta tökéletesíteni, és úgy érzi, zsákutcába jutott. A mozgás akarta tökéletesíteni, a testet akarta drámai kifejező eszközzé tenni, a drámat gesztussá, táncos akcióvá akarta változtatni, de elégedetlen, és éppen balettmesteri lemondását megbenyújtani, amikor találkozik Csajkovszkijjal, a nagy zeneszerzővel. Ugyanaz a művészi elégedetlenség, az alkotói tökéletesítés emésztő mindkettőjük, így érhető a hamar kibontakozó barátság. Friss életkedvvel látunk munkához, hiszen Csajkovszkij is szívügyének tekinti az orosz balettet. Az együttműködésből számos balett születik.

Az egyik a J. Grimm meséje alapján készült „Piroska és a farkas”, majd a „Hattyúk tava” és az orosz balett hírnevét végérvényesen megalapozó Csipkerózsika. A Csipkerózsikát egyébként az egész világon meg ma is — például néhány hét múlva a budapesti operában — Marius Petipa koreográfiájában adják elő.

A hagyományos zeneszerzőművész életrajzfilmek klasszikus stílusát követi Jean Dréville (Kellmetlenkedők, Normandia Nyeman) francia rendező. A nagy sikert arató Verdi, a „Halhatatlan melódiák”, Puccini, „Az énekesnő hazatér” stb. filmek mögött sem halványul el nagyon ez az imponáns vállalkozás. Kiemelkedően jó a színészgárda különösen szovjet részről (Nyikolaj Cserkasov, Oleg Sztrizenov és a Masenykát alakító Natalia Veltesko). Francia a főhőst alakító Gilles Ségal és a komponistát játszó Jacques Ferrière. Kétúró a leningrádi opera balettkara, amelynek előadása kiválóan érvényesül a színes szélesvásznú filmen.

Oláh Tibor

BAJDO BIHARI

NAPLÓ
A Magyar Szocialista Munkáspárt Hajdú-Bihar megyei Bizottságának lapja
Szerkesztő: szerkesztő bizottság
Főszerkesztő: Pálás Imre
Szerkesztőség: Debrecen, Tóthfalusi tér 18.
Telefon: 31-40.
Kiadás: Hajdú megyei Lapkiadó Vállalat
Debrecen, Tóthfalusi tér 18.
Telefon: 30-41
Feladás: Kladó Endréné
Terjesztő: Magyar Posta
Működési idő: szombat 13 forrás
Előfizetés: a helyi postahivataloknál és kézbesítőknél
Index 25 927

Szabadosság Lapnyomda Debrecen
Feladás: Rományi Sándor

Vasárnap adják át a Tóthfalusi Sándor munkásklubot

A művelődési ház a kommunista ifjúsági mozgalom egykori helyi vezetőjéről, Tóthfalusi Sándorról nevezte el új központi klubját, amelyet a debreceni munkásság kulturális életének központjává kíván tenni.

A klubban időnként szórakoztató rendezvényeket, ankétokat, közérdekű vitákat is tartanak. Így alkalom nyílik arra, hogy a klub tagsága közvetlen beszélgetések során megismerkedhessen az ország és Debrecen közéletének, tudományos és kulturális életének néhány képviselőjével.

A Debreceni Városi Könyvtár a munkásklubban hírlapolvasót tart fenn, napilapok, folyóiratok és szaklapok nagy választéka várja az érdeklődő olvasókat. Külön tv-helyiség, bútor és játékok egészíti ki a klub berendezését.

A megnyitón ünnepségek közreműködnek a Csokonai Színház művészei és a MÁV Járműjavító Egységértékesítő Főosztálya. A Debreceni és Hajdú-Bihar megyei Művelődési Ház április 30-án, vasárnap délelőtt tartja a Tóthfalusi Sándor Munkásklub (Széchenyi u. 1., I. em.) ünnepélyes megnyitóját.

Carmina Burana

A KPVD SZ József Attila Irodalmi Színpad bemutatója

A népszerű József Attila Irodalmi Színpad bérleti sorátának második előadásaként a középkori időkkel színesített „Carmina Burana” címmel. Érdekes, de nem könnyű vállalkozást láttunk A műsor szerkesztője azonban leegyszerűsítette a feladatot: a középkori gondolkodás és életfelfogás ellenmondásait állította a műsor középpontjába. Az irodalmi estét egy misztériumjáték-törődék vette be, amely felidézte a középkor hangulatát. A templomokban ünnepélyes külsőségek között misztériumjáték, papi köntösök suhogtak, a gyóntatószékben egy felé tekintő, átszellemült arcú emberek ültek. Az egyház vigyáz híveinek lelki tisztaságára. A középkor vallásos legközelebb éltek szép számmal művészek, költők, akik a természetes emberi érzések — ha tetszik, a világi öröme — szószóli voltak, akik hangot adtak a tömegek követelésének: fényt, több fényt végre, mert a sötétség túrhatatlan. A műsor a fizikai és lelki elnyomás alól szabadulni kívánó törekvéseknek adott hangot. Dicséretre legyen mondva, kerülte a trivialitást, minden esetben értékes szöveget szolgáltatott meg. A bolognai jogi egyetem statutuimából, Szent Jeromosnak a leánynevelésről vagy Sevillai Izidornak a világi költészetéről írott leveleiből felolvasott részeket minden különösebb előadói megformálás nélkül is úgy hatottak, mint önmaguk paródiái. (Hogy az ember fia ne hallgasson furulya-, lant- és citera játékokat, ne olvasson verseket, mert az bűnökre csábít.) Valóban, a versek némelyike erős a papi fülnök, különösen ha olvasni van benne, hogy az egyház maga is osztozik a világi bűnökben. Mert bűnbocsánatot csak jó pénzért, de azért mindenki nyerhet, hogy hiába az összes keresztény erény, pénz nélkül az ember semmit sem ér. És a költők érzelmeiket sem szégyéltek tanokkal és dogmákkal perlekedő versek mellett jó lett volna még néhány olyan költeményt is interpretálni, amely gondolati síkon és nem csupán az érzelmek felszabadultságával tüntet a dogmák ellen.

A József Attila Irodalmi Színpad korábbi előadásainál többször dicsértük az előadók jó felkészültségét és az egy-séges színvonalát. Ezúttal meg kell jegyeznünk, hogy néhány versmondó még nem úti meg azt a szintet, amit a régebbi színpadtagok képviselnek. Ilyenformán Urbán Péter, dr. Szabó András, Bacso Erzsébet, Balogh Tamás, Jenői István és Karczagi Erzsébet teljesítménye kiemelkedik az együttesből, Törvényserű azonban, hogy az építkezés, az új-játszóvá minden együttest időlegesen visszavet. A lényeg az, hogy az új tagok tehetségesek.

A „Carmina Burana” című műsort Balogh Tamás rendezte és állította össze. A műsor eszméleti tartalmát és szándékát megfelelően hangsúlyozta a színpadkép, a világítás és az előadók öltözködése is. Talán a kórús és a gépi zene együttes működése hagyott kívánnivalót; bár rögtön hozzátesszük, ellenzünk minden olyan kísérletet, amely a gépi és emberi hangok együttes alkalmazására törekszik, mert két olyan formáról van szó, amelyek nemigen van közös nevezője.

Bakó Endre

1966. Krecsmáry László

P. Nagy Ilonka és Ádám Károly szonátaestje

A két kitűnő szólista sikeres kamaraestet adott a Zeneművelődési Szakiskola nagyteremben. Sűrűn szerepelnek mindkettőn külön-külön, s várakozással tekintettünk együttes szereplésük elé. Műsoruk első két számát maguk is betanították majd növendékeiknek, így valószínűleg „verükben” van minden üteme. Mindkét művész teljesen ura hangszerének. Ujjai alatt töretlen fényben bontakoznak ki a dallamvonalak, s technikai síkon sem akad náluk egyenlőség. A gondonkás jól kikerült a magas fekvések okozta buktatókat is. Természetesen a merengés, az érzelmek közvetlen aradása egyik-né is „kenyere”, emiatt kevésbé sikerült a Brahms-szonáta lassú része, viszont annál jobban hatott Sosztakovicsnak a romantikától fokozatosan távoluló műve. Beethoven késői opusza, a D-dúr szonáta letisztult stílus-est jól átértézték. Lehet, hogy a középső rész korlásterős dal-lama melegebb tónusú kívánt volna a csellón. Azonban a befutó rész fűgája meggyőzően hatott. Brahms é-moll szonátája a mester egyik leg-népszerűbb műve. A két kitűnő muzikus nemes izlésere vall a két mű egymás utáni megszólaltatása. Ugyanis Brahms őszieszen lemondó műve lényegében tiszteletadás Beethoven előtt, hiszen Brahms is fűgával fejezte be e hebbeli pesszimizmust lehelő szonátáját. Az I. tételben sikerült a szereplőknek megte-merniük a drámai feszültsé- get, ám másként vártuk a duókat és triókat egyidejű hangzását a fűga közepén, hol a zongorista túl élénk játéka okozta a kis zavart. A színvo-nalás hangverseny fő érdekessé- gét képezte Sosztakovics 28 éves korából való szonátája. Még ha nem is jutott el eb- ben a kiváló szerző stílusa kiteljesedéséhez, jelenkezett már benne későbbi periódusá- nak feltűnő vonása, a groteszk, gúnys mozzanatok kihangsú- lyozása. A két szereplőnek siker- ült hangszínművészetben, egységes hangzásban elérnie a helyes interpretációt. A gor- donkásnak is azért volt ez leg- jobb száma, mert ez a „tár- gyilagoss” muzsika nem kívánja meg azt az érzésteles tónust, mint az előbbi művek lassú té- telei. A közönség élvezte ne- mes kamarazenéjüket, s ók az elismerő tapsokat Bachnak eredetileg gambára és csemb- balóra írt szonátája tételével köszönték meg.

Könyvjelző

Szerelem és kísérlet

Elégé szokványosnak tűnik a téma, amit a fiatal író- né első regényében feldolgoz, de azért nagyon is aktuális. S az aktuális dolgokat általában szívesen szoktuk olvasni.

Bányász környezetben játszódik Bozsi Valéria regénye. Főhőse Takács Géza, vajár- ból lett trösztigazgató, aki annak ellenére, hogy nős, családos ember, igen közeli kap- csolatba kerül Ilonával, mér- nök munkatársával. Ilona huzamosabb időre marad ma- gára férje hosszabb külföldi távolléte miatt, s egyedülletti munkával akarja kitölteni, mozgalmassá tenni. Szívvel- lélekllel dolgozik annak a fel- adatnak a megoldásán, amely- nek a célja a bányászok mun- kájának megkönnyítése, a fo- kozottabb automatizálás beve- zetésével. Munka közben szin- te eszrevetlenül szeret bele főnökébe. Ez a kapcsolat azonban nem lehet tartós, vi- szont futó kalandnak sem nevezhető.

Az író érdekesen vázolja fel a problémákat, de a fel- vázolás túl már elég keveset tud nyújtani. Az a meg- oldás, hogy a kísérlet sikerül, de a szerelem nem, azaz: hogy az automatizáló újítást bevezetik, de a hősk tiszta kapcsolatokon alapuló szere- lem elsorvad, s végül újra a régi házastársak mellett igye- keznek vigasztalódást keresni és találni — nem probléma- lezaró és irányító. Sem a hősk számára, sem pedig az olvasók számára.

Bozsi Valéria nem használta ki eléggé azokat a le- hetőségeket, amelyek a téma különféle és igen érdekes sz- tuációi folytán teremtődtek, s amelyek mélyben, tömörebb, megkapóbb lelektani ábrázó- lásra és jellemzésre, a konfliktusok meggyőzőbb, frap- pansabb kibontakoztatására s nem utolsósorban kiutat, meg- oldást mutató befutásra ki- nálhat alkalmat, lehetőséget.

Mind ezek ellenére szívesen olvassuk végig a regényt, amely nemcsak mint első re- gény figyelemre méltó, hanem mint kísérlet is, amelynek folytatása várható. (Magvető, 1966.)

Három hete nincs gázunk

A Vörös Hadsereg útja 5. szám alatti lakunk. Kikapcsol- ták a gázt azzal, hogy a vezeté- ket javítják. Ennek immár három hete. Azóta az egész házban megszűnt a gázszolgáltatás. Többször érdeklődtünk az illetékeseknél, ahol azzal bíztattak, várjunk türelmet, mert a vezetéket korszerűsíteni kell, és majd próbálnak rá ki- vitelezőt keresni. Sajnos a vá- lasz egyáltalán nem megnyugtató egy olyan házban, ahol a főzési, tisztálkodási lehetősé- gek egyedül a gázszolgáltatással van megoldva. Szeretnénk most már, ha mielőbb inté- kednének hitegetések helyett. Orosz Kálmánné és lakótársai Debrecen, Vörös Hadsereg útja 5. szám

Ártalmas az egészségre

Arra kérjük az illetékeseket, tegyenek intézkedést amiatt, hogy a Kerekes telepi fűszér- bolt körül ne lehessen baromfi- t tartani. Ugyanis kiengedik a környéken lakók a baromfi- t az utcára, és telepiskítják a bolt előtti részt, ahol élelmi- szert, tejet raknak le. Megpe- dig ez ellentétben az előírt egé- szügyi szabályokkal, mert — különösen a meleg időszakban — a fertőzéses megbetegedé- s elősegíti.

A Kerekes telepi lakók

Panasz a Kisdíofára

Hajdúszovátai lakos vagyok. Debrecenben az autóbuszra várva egy társasággal betér- tünk a Kisdíofa vendéglőbe. Mivel a külső terem zsúfolt volt, a belső terebe mentünk, de igen kelletlenül ültünk asztalhoz, mert a látottak nem tükröztek egy kulturált ven- déglőre helyjellegt. Hamutal- ciat nem találtunk (nyilván azért is volt a rengeteg csirké a földre dobálva), ami még meglepőbb volt, mikor kértünk

Csöke Lajosné Hajdúszovát, József Attila utca 20. szám

Másutt örömmel fogadják

Még ősz volt, mikor a Hét- vezér utca páros oldalának ele- jére leraktak több száz beton- kockát és a hozzá való homo- kot. Úgy gondolom, járdaépít- és céljából. Sajnos azonban a járdát nem épült meg, azóta is ott hever az odaszállított anyag, elszennyezve a tél vi- szontagságait, kopnak, törede- znek a betonlapok, a homok

szennyeződik, hasznavehetet- lenné válik.

Minden bizonnyal van Deb- recenben olyan utca, ahol az ottlakók örömmel fogadják az építőanyagot, ezért javasol- nám az illetékeseknek, szállít- sák oda, ahol még lesz becsül- ni, rendeltetését fogja szolgál- ni. Sz. B. Debrecen

Elfogadhatatlan indok

A Dobozy telepen a Dienes János utcában lakom. Az utca- lakóknak — köztük jómagam- nak is — problémát okoz, hogy a posta nem kézbesíti ide cso- magot. Így ha valakinek cso- magja érkezik, a 11-es postára kell mennie, amely mindössze 8 óra hosszat, reggel 8 óratól délután 16 óráig van nyitva, ekkor pedig nekünk is munka- időnk van. Emiatt a címzett napokig sem tud csomagjához hozzájutni. Érdeklődésemre egyszerű azt a felvilágosítást kaptam, hogy rossz, járhatat- lan az út, máskor pedig a ka- pacitás hiányára hivatkoztak. Érdekes, hogy a környéken mindenütt jár postakocsi, a mi járhatatlannak mondott ut- cánkba pedig az építkezéshez nehéz betonelemeket szállítan- ak. De megfordul itt sűrűn a Köztisztasági Vállalat sülly- kosója is, épp ezért elfogadha- tatlannak az az indok, hogy az út járhatatlan. Varga Lászlóné, Dienes János utca 13. szám

BÉLYEG-GYERMEKRAJZ PÁLYAZAT

A Csillebércen tartott ifjú- sági bélyeggyűjtő-szakörve- zők tanácskozása alkalmá- val jelentette be dr. Búza Márton postavezérigazgató- helyettes, hogy tervbe vették a KISZ-szel és a Magyar Rá- dió és Televízióval közösen országos gyermekrajz-bélyeg- pályázat meghirdetését. A pá- lyázat nyertesekének munkái szerepelniének azokon a bé- lyegeken, amelyeket 1968-ban a Kommunista Magyarorszá- gi Pártja megalakulásának 50. évfordulója emlékére szándé- koznak kiadni. Több ország adott már ki bélyegeket gyer- mekrajzok alapján, és a ma- gyar rajzoló gyermekek mun- kái — amelyek már számos nemzetközi pályázaton nyer- tek díjakat — méltóan csatlá- koznak ehhez a kezdeménye- zéshez.

SZÁZEVES A FOGAZATMÉRŐ

Ma már el sem tudjuk kép- zelni, hogy bélyegeinket fo- gazatmérő nélkül vizsgáljuk. Pedig ez a fontos bélyeggyű- jti segédeszköz alig egy év- százada született, 26 évvel az első bélyeg megjelenése után. A bélyeggyűjtési szakiroda- lom a fogazatmérő megalkotá- sát egyöntetűen dr. Amable Legrand francia bélyeggyű- jtenek tulajdonítja, aki 1820- 1912 között élt, és már az első angol bélyeg megjelenése után nem sokkal gyűjténi

Sonkoly István

Mozik műsora

VIG du. ma 1/4, 6, 1/2, vasárnap 1/2, 3/4, 6, 1/2, hétfő és kedd 1/4, 6, 1/2, METEOR ma, vasárnap 3, 1/2 és 1/2, HORVÁTH ÁRPAD MŰVELŐ- DESI OTTHON (CSAPOKERT) ma 7, APOLLO de, ma és hétfő, kedd 1/10, 1/12, 1/2, MÁV JÁRMŰJAVÍTÓ vasárnap és hétfő 5 és 7, KLINIKA kedd 5, VIG de, ma és hétfő, kedd 1/2, Polyassa, cowboy, angol ka- landfilm, VIG de, ma és hétfő 1/10, 1/12: Szegénylegények, magyar film, Kedd 1/10, 1/12: Csendes ot- ton, magyar film, APOLLO du, ma, vasárnap és hétfő 3/4, 6, 1/2, ME- TEOR hétfő és kedd 3, 1/6 és 1/8, HORVÁTH ÁRPAD MŰVELŐDES I OTTHON (CSAPOKERT) vasárnap 5 és 7: Regényes élet, színes francia —szovjet film, APOLLO du, kedd 3/4, 6, 1/2, KLINIKA vasárnap 5 és 7: Ordasok kizűt, A pártfogolt, jugoszláv film, KLI- NIKA hétfő 5 és 7: Ordasok kizűt, szovjet film, HORVÁTH ÁRPAD MŰVELŐDES I OTTHON (CSAPO- KERT) hétfő 7: Katonazene, ma- gyar film, MŰVÉSZ ma és vasárnap 3, 1/6 és 8 órákor: Az állhatatos fe- leség, nyugatnémet film. Csak 16 éven felülieknek! FORRADALMI IFJUSÁGI FILMNAPOK MŰSORA: VIG 30-án 11 órákor: A harag nap- ja, magyar film. Jégyek a pénztár- nál is válthatók 2.— Ft-os áron. MATINÉ: APOLLO 30-án 9 és 11 órákor: Szegény gazdagok, METEOR 30-án 10 órákor: Minden megtörténhet.

—Várható id estig: Változó e isősorban de sebb esővel, e ként élenkebb séklet alakul, változás nem legmagasabb séklet 13—18 f

— A koncer miatt Debrec és június 3. k Monostorpályi pércsi és a V szakaszát a fo zárják. Az uti forgalmat a utca—Vécsey terelik el. A fo ben beálló v érintett pont jelzőtáblák m

— Dr. Kádá mi tanár, a Tudományeg Tanszékének rák Gazdaság saság meghív előadást tartó dságföldrajzi címmel.

A LOTTO N 34, 68, 7

A május 4. ény-sorsolás hét szelvénye

— Közégi tottak Sápón, hogy rövidese cák vizelvez átépítésére, a munkálatainak sere — írja P tónk.

— A Biharr művészvétel februárjában megye első to sulását. A hild földművese stija a tagokr 140 ezer tojás zódést.

— Gyuláról csoport az id boszról kempi Biharban együttes kért kempingben állítás, s ham építését is me

— A megye láiban tanuló zatos tanuló zeszül gyakor Ez azt jelenté létek számára tanítja a polti teket.

A TEL MŰS

15.55 A Salgó l labdarúgó-mérk Salgótarjánból. Hirdet. 17.55 A tv. A villan rajzfilm), 18.05 nyok orszási. 1. zete, 18.35 Tűsk jelent. 19.50 Cle ado, 20.20 Riva Molnar Ferenc Táncezenet bem TV-híradó — II. szakát, felnőtte ta.

14.30 Prága—I da-mérkőzés kő uszversenyrol. híradó, 15.00 Tv don Birodalma, zött, 20.50 Karc Smetet szemért.

17.00 Gyermek sora, 17.58 Ponto ti híradója, 18.3 18.30 Tv-ankét: leeneklopédia, do, 20.30 Vilmo Mikrovarteté, 2 A IV éjszakai b

Ön

A csere

